

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

NAGY FELFEDEZÉS EMLÉKE

A háziállatok lépfene betegségét gazdáink nagyon jól ismerik. Ez a betegség sajnos évről-évre nagy pusztítást végez az állatállomány sorában. Azt is tudják gazdáink, hogy esős esztendőkből mélyfekvésű, mocsaras helyek, a járványoknak valóságos fészkeivé válnak és különösen szarvasmarhák s juhok között ilyen időkben nagy mértékben pusztít a lépfene.

A múlt század hetvenes éveinek elején Wohlstein poroszországi városka környékén nagy lépfene járvány pusztított. Ebben az időben élt egy orvos Wohlstein városában: Koch Róbert. Nevét alig ismerték a városka határain kívül. Koch Róbert 28-ik születése napjára feleségétől egy nagyitócsovét kapott ajándékba. — Szabad óráiban a nagyitón keresztül vizsgálta a lépfenében elhullott állatok vérének. A vérben különös pálcika alakú testecskéket: bacillusokat látott. Ezeket a pálcikákat fehér egerek bőrére alá ojtotta. Ilyen módon sikerült a fehér egereket lépfene betegséggel elpusztítania. Ezzel Koch

bebizonyította, hogy a lépfenét a lépfene bacillus okozza.

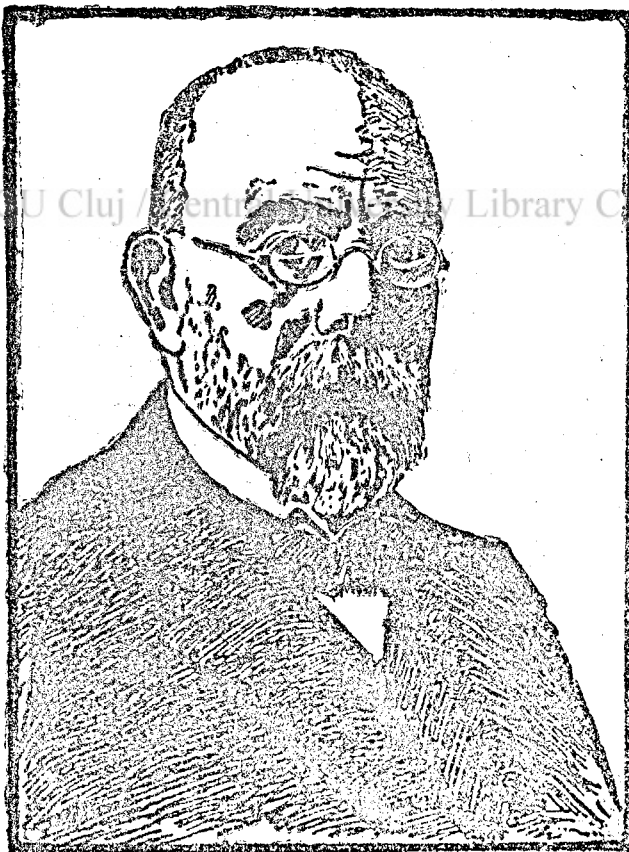
Felfedezése után Koch a nagyitóval való vizsgálat módszereit tökéletesítette. Koch első

felfedezéseit 1876-ban közölte a nyilvánossággal. Tudományos munkásságáért a boroszlói, városi orvosi hivatalban kapott állást. 1888-ban Berlinbe került, mint a császári egészségügyi hivatal tagja. Koch az egészségügyi hivatalban minden tudományos felszereléssel fel-fegyverkezve folytatta tovább tudományos munkásságát.

Nagy erővel fogott hozzá a száraz betegség (tuberkulózis) tanulmányozásához.

Hosszas munka után egy szárazbetegségben elhalt munkás testében

megkapta a tuberkulózis okozóját, a Koch-féle bacillust. Hosszu ideig folytatta a felfedezett bacillussal ellenőrző kísérleteit, amíg felfedezését nyilvánosságra hozta. A szárazbetegség kórokozóján kívül Koch felfedezte a kolera okozóját is. A kolera-rémet Egyiptomban és

Koch Róbert.

Indiában tanulmányozta, közben állandóan az életével játszott.

Koch 1882. március hónap végén jelentette be egy orvosi összejövetelen, hogy felfedezte a szárazbetegség előidézőjét. *Felfedezésének tehát most van 50 éves fordulója.* Ez alkalomból a világ minden részén nagy ünnepeket tartottak és méltó módon áldoztak Koch Róbert emlékének.

Koch Róbert felfedezéseinek óriási jelentősége van. Ezeknek a felfedezéseknek a nyomán fejlődött az orvosi tudomány arra a fokra, hogy a ragadós betegségekkel szemben eredményesen felvehette a küzdelmet. Ezért Kochot joggal tartják a fertőző betegségek elleni sikeres küzdelem megalapítójának és

méltán viseli azt a félig tréfás nevet: „*bacillusok atyja.*“ Koch bizonyította be először, hogy a fertőző betegségeket szabad szemmel nem látható kis szervezetek, baktériumok okozzák és minden betegségnek külön kórokozója van. Ezáltal nemcsak a betegségek terjedése ellen való védekezés vált könnyűvé, hanem hosszas munka után sikerült az orvosoknak a legtöbb fertőző betegség gyógyszerét is kitálatni.

Fájdalom, a népet legközelebből érdeklő betegségnek, a tüdőbajnak, még nem találták meg a biztos gyógyszerét. Hisszük azonban, hogy a tudósok munkáját rövidesen siker fogja koronázni és a szárazbetegség gyógyszerét meg fogják találni.

Bizonytalanságok.

Naponként kapjuk előfizetőinktől a leveleket: miért nem ismertetjük már a mezőgazdasági adósságok rendezéséről szóló törvényt? Értjük a sürgetést: nincs ma olyan kérdés, ami annyira érdekelné a gazdákat, mint az, hogy végre megkönnyebbedik-e valamelyest anyagi helyzetük?

Sajnos, az adósságok rendezésének ügyét is nagyon szerencsétlenül fogta meg a kormány. Mióta beszélnek már erről a törvényről, mennyi zavart keltettek már vele a gazdasági életben s még ma is bizonytalanságban vagyunk a törvény tartalma felől! Mert igaz, hogy a parlament már elfogadta, de a szenátus még nem foglalkozott vele, ami azt jelenti, hogy a törvény mai tartalma teljesen megváltozhatik.

Mi pedig nem akarunk olyan ismertetést adni a törvényről, amit a végleges szöveg esetleg megcáfol. Inkább várunk, amíg a szenátus is letárgyalja a törvényt.

Affelől azonban már most tisztában kell lennünk, hogy a mezőgazdasági adósságok csökkentése — bármily fontos és üdvös is — nem oldja meg a gazdák égető kérdéseit. — Hiába könnyebbedik meg a gazda az elmúlt évek terheitől, ha a jelen kötelezettségeit nem tudja teljesíteni. Már pedig nem tudja. Amig a marhának és terményeknek olyan siralmas ára van, mint mostan, addig a gazda szekere mégsem szabadul ki a kátyuból.

Az erdélyi gazda sorsa is tehát inkább azokon a tárgyalásokon fog eldőlni, amelyeket most a négy nagy hatalom Anglia, Olaszország, Franciaország, Németország képviselői a Dunaszövetség ügyében folytatnak. Ha ott sikerül becsületes kiegyezést létrehozni a Duna-menti államok közt, akkor a gazdasági forgalom helyreigazodik és nálunk is minden társadalmi osztály megtalálja boldogulását.

Most ebben a külpolitikai kérdésben is teljes bizonytalanság uralkodik. Ami például Romániát illeti: Argetoianu közelebből kétszer is nyilatkozott a Dunaszövetségről. Először kézzel-lábbal tiltakozott ellene, másodsor úgy nyilatkozott, hogy mégis csak jó volna. A pártok sincsenek egy véleményen. Nekünk, erdélyieknek némi biztatásul szolgálhat, hogy a nemzeti-parasztpárt nagyon óhajtja a szomszéd országokkal való szorosabb kapcsolatot.

Jelenleg tehát az erdélyi gazda sorsának alakulása mind künt, mind bent bizonytalan. Szerencsére azonban ez a bizonytalanság egyúttal reménységet is jelent. Bent az adósságok rendezése hozhat némi megkönnyebbülést, künt pedig a szomszéd államokkal való megegyezés nyithat utat a gazda jobb jövődjének. Reménykedjünk!

„Magyar Nép“ -t terjesztetni magyar kötelesség!

KÖZTUDÓ

A dunai gazdasági szövetség. Már hosszabb idő óta minden számunkban foglalkozunk ezzel a kérdéssel, amely — úgy látszik — minden eddigi világmentő tervnél komolyabb alapokon áll. Épen ezért kell állandóan foglalkoznunk vele, mert ma már talán ez az utolsó reménységünk nehéz életünk megkönnyebbülésére. Az újabb hírek a terv további fejlődését jelentik. Francia közlés szerint ugyanis már kiszámították azt az összeget, amivel az öt dunai állam gazdasági életét — közös gazdasági rendszer életbeléptetése mellett — egészséges alapokra lehetne helyezni. Ez az összeg harminc milliárd frank, vagyis kétszáz milliárd lej s Franciaország hajlandó volna ezt a hatalmas összeget rendelkezésre bocsátani. Ebből első sorban Románia, Magyarország és Ausztria jutnának kölcsönhöz, már meglevő államadósságaik előnyös rendezésére, az összeg többi része pedig a szükséges közös szervek megteremtésére szolgálna s a kapcsolatos közmunkák elvégzését biztosítaná.

A Mussolini hivatalos lapja azt a hirt bocsátotta világgá, hogy Benes cseh külügyminiszter a kisantant nevében csatlakozott a dunai gazdasági szövetség tervéhez. Semmi okunk nincs kételkedni ennek a hírnök valóságában. Csehország ipari termelése ugyanis veszélyes mértékben csökkent s így az országnak elsőrendű érdeke, hogy fejlett ipara részére biztos piacot teremtsen.

Annál meglepőbb, hogy Argetoianu pénzügyminiszterünk — egy magányilatkozat szerint — a dunai gazdasági szö-

vétséget megvalósíthatatlannak mondotta. Emiatt a nyilatkozat miatt Mihalache nemzeti parasztpárti vezér erősen megtámadta a pénzügyminisztert. Teljes joggal, mert a mai kibíratlan helyzetben mindenkinek minden erejével kell támogatnia a könnyebbülésre reményt nyújtó minden tervet, már pedig a dunai gazdasági szövetség tervét az elfogulatlan külföldi szakértők ilyennek ítélik s annak megvalósításáról a közeljövőben Londonban fognak tanácskozni.

A pénz sorsa. Az angol font értékemelkedése állandó, bár nem nagy mértékű. Ennek oka az, hogy az angol kormány az angol gazdasági élet védelmére folyton gátolja a font erősebb mértékű emelkedését. Ezzel szemben a dollár értéke érezhető mértékben csökkent. Ennek okát főképen abban látják, hogy Amerika szintén le akar térni az aranyvalutáról. Inkább valószínű azonban, hogy a csökkenést a munkanélküliség fokozódása okozza, mert épen az angol gazdasági élet megerősödése teszi szükségessé Amerikában az aranyvaluta fenntartását, mert különben igen nagy veszteségek érnék.

Uj Svájc. Belgiumban alakul meg, azzal, hogy a francia lakosság mellett a flamand is teljes nyelvi és területi szabadságot kap. Ez látszólag kétfelé osztja az államot. Valójában azonban összeforrasztja, mert az ellentéteket megszüntetve, a közös történelem, a közös műveltség és a közös gazdasági érdekek alapján egy állam keretében ad egyforma érvényesülést a különböző fajú polgároknak. Ez a legújabb példa is világosan mutatja a különböző népektől lakott ország belső békéje felé vezető utat.

Minden községben adják elő a műkedvelők a „DÜSGAZDAG” című bibliai színdarabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szerezhető meg.

Keleti dolgok. A kínai-japán háború, úgy látszik, valóban véget ért. A már lefolytatott fegyverszüneti tárgyalásokon azt a megállapodást kötötték a felek, hogy a csapatok visszavonásának idejét és módját tizenkét tagú nemzetközi bizottság fogja meghatározni, vagyis ebben a tekintetben a felek között ellentétek már nem származhatnak.

A nagy erővel megindított háború tehát csak anyagi károkat okozott Kínának, de Japán részére nem hozott komoly eredményt sem politikai, sem hadi téren s úgy látszik, hogy Mandzsuriának Japán érdekből történt függetlenítése sem lesz hosszú életű. Mandzsuria lakossága, ugyanis tulnyomó nagy részben kínai és semmiképpen nem akar belenyugodni a Kínától való elszakadásba. Az pedig nyilvánvaló, hogy az elszakítást a nép tulnyomó részének akarata ellen fenntartani nem lehet. Így a hatalmas japán terveket a körülmények kényszerítő ereje megsemmisíti. Ennek egy súlyos következménye már is jelentkezik: Japán ki akar lépni a Népszövetségből, mert úgy érzi, hogy annak ellentétes politikája fosztotta meg sikereit eredményétől. Ha pedig a kilépés csakugyan bekövetkezik, a Népszövetség sokat veszít súlyából és befolyásából.

Belsőpolitikák

A Magyar Párt az adók leszállítását és az árverések beszüntetését kérte a parlamentben. Szabó Béni magyarpárti képviselő a parlamentben kérte, hogy a kormány mindenféle árverést sürgősen szüntessen be. A rossz gazdasági viszonyok miatt ugyanis potom pénzért elárverezik adótartozásba a lefoglalt tárgyakat és emiatt nemcsak az adós jár rosszul, hanem az állam sem kapja meg követelését. Szabó Béni ezenkívül követelte, hogy az 1932 évre kivetett adókat 30 százalékkal csökkentsék. Végül beszédében arra kérte a kormányt, hogy a magánadósságokkal kapcsolatos árveréseket és fizetési behajtásokat is szüntesse be.

Vajda Sándor nyilatkozata Erdély helyzetéről. A román nemzeti parasztpárt gyűlést tartott Kolozsváron. A gyűlésen Vajda Sándor nagyobb beszédében foglalkozott az erdélyi románság és Erdély helyzetével. Beszédében többek között a következőket mondotta:

— Mi lélek szerint Erdély önkormányzatának hívei vagyunk. Elutasítjuk magunktól a központi zsarnokságot.

Ugy látszik beszédének súlyos értelmezhetőségétől maga is megijedt és erre így folytatta beszédét:

— Nem láthatjuk biztosítva az ország nyugalmát, csak akkor, ha minden egyes állampolgár a maga lelkiismerete szerint részt vehet azokban a felelősségekben és jótéteményekben, amelyek az államéletből és az együttélésből származnak.

Rendezik a városi lakosság adósságait? Hír szerint rövidesen törvényjavaslatot terjeszte-

nek a parlament elé a városi lakosság adósságainak rendezéséről. A tervezet a kereskedőkre és iparosokra nem fog vonatkozni, de ezek mentesülnek a csőd eljárás alól.

Feltűnést keltő vélemény. Scotus Viatorról több ízben megemlékeztünk már lapunkban. Most Scotus nyíltlevelben hívta fel a világ figyelmét a romániai kisebbségek helyzetére. A románok nagy barátja elengedhetetlenül szükségesnek tartja, hogy a magyar kisebbségek jogait tartsák tiszteletben. A román állam érdekében kívánatosnak látja, hogy a kisebbségek helyzetét törvénnyel rendezzék.

Hírek

Háboru után árvíz. A tavaszi olvadások következtében Kinában megáradtak a folyók. A Jangce folyó óriási károkat okozott. Poangho vidékén ország-résznek megfelelő terület áll víz alatt. Ötvenmillió ember vált hajléktalanná. Az árvíz által sújtott lakosság borzalmas nyomorban van. Élelem nincs, fűvet és gyökeret esznek. Naponta ezrek halnak meg éhség következtében.

Nagy robbanás volt Zágrábban. Egy zágrábi filmvállalatnál nagy robbanás történt. A robbanás alkalmával tíz ember meghalt.

Börtönbe kerülnek a esiki iskolamulasztó gyerekek szülői. Ghirca Petre esikmegyei tanfelügyelő úgy látszik nincsen tisztában azzal, hogy a községekben az iskolamulasztásokat nem szándékosan követik el a székely gyermekek, hanem azért, mert olyan nagy a szegénység, hogy lábbelire sem telik. Ennek hiányában pedig mégsem lehet

Elhígyük? A parlament elé törvényjavaslatot fognak terjeszteni az ismeretlen eredetű vagyonok megadóztatásáról. A javaslat szerint azok az állami tisztviselők, akik nem tudják vagyonuk eredetét igazolni, vagyonuk után 90 százalék adót fognak fizetni. Vagyis ez azt jelenti, hogy az állam el fogja kobozni a csalárd uton szerzett vagyonokat. Sok ilyen tervről hallottunk már anélkül, hogy megvalósultak volna. A mostani terv valóra válásában sem nagyon bízunk. Aztán azt is nagyon jól tudjuk, hogy a lopott pénz nagyját külföldi bankokban helyezték el.

a hat hónapja tartó csiki rettenetesen hideg időszakban iskolába járatni a gyermekeket. Legujabb intézkedéséből legalább is arra lehet következtetni. Nincs meglepő, hogy az iskolai büntetéspénzek nem folynak be. Ezért elhatározta, hogy az összes ilyen mulasztási eseteket a járásbíróshoz jelenti be, amely aztán elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéseket szab ki. A tanfelügyelő nem törődik azzal, hogy az iskola mulasztást elkövető gyermekek helyett a családfenntartó szülőnek kell beülnie a börtönbe. Mert, hogy fizetni nem tudnak a székelyek, az már bizonyos.

Halálos szerenestlenség történt fadöntés közben. Budai Tamás görgényszentimrei gazda az udvarán levő fa kidöntésével foglalkozott, amikor egy szekér haladt el a ház előtt. A szekérben Katang Mária asszony a beteg urát vitte a szászrégeni börtönházba. Amikor a szekér már elhaladt a Budai porta előtt a fa kidőlt és Katang Mária fejére sújtotta, hogy nyomban kiszenvedett.

Könnyítések az örökösödési illetékek kirovásánál.

A Magyar Nép jubileumi nyeménysorsolása. Közöltük lapunkban, hogy a Gáspár István által felajánlott disznóvényeket Kónya Gyula Nagyenyed, Barabás Béla Ketesd, Benczédi Ferenc Tarcsafalva, Bokor Endré né Mezőpanit, Lukácsy István Jobbágytelke, Sigmond József unitár. lelk. Székelyudvarhely, Síke Márton Szamoskrassó, Szánthó László Pankota, Dancs Ferenc Somlyóujlak, Zöld Zoltán Végvár nyerték meg. Felkérjük a nyerteseket, hogy közzöljék Gáspár Istvánnal pontos címüket és küldjenek 70 lejt csomagolási és szállítási költség fejében, Gáspár István címére: Olthéviz—Hoghiz, jud. Tárnava-Mare. Aki a szállítási és csomagolási költségeket sokkalja s így a disznóvényeket nem kívánja elküldetni címére, értesítsen minket: mi egy értékes könyv elküldésével fogjuk az illető nyerőt kárpótolni. A könyvsorsolás eredményeinek közlését következő számainkban folytatni fogjuk.

Gyilkolt a kézigránát. Nagyvárad mellett, Felkér községben Opris György gazda az erdőben egy kézigránát talált. A kézigránát a tavalyi, katonai gyakorlatok alkalmával maradt az erdőben. Opris Popa György 20 éves legény segítségével bontogatni kezdte a gránátot, mire az felrobbant és mindkét embert megölte.

Különös fényjelenség. Deák György, aranyosgyéresi előfizetőnk levélben érdekes természeti tűneményről számolt be. Március 24-én Aranyosgyéresen kettős napudvart látott. A két napudvar metszette egymást s a metszési pontokon melléknapok látszottak. A ritka természeti jelenséget a levegőben levő vízpára okozta.

Az örökösödési illetékek és a kincstári bírságok revíziójáról szóló törvény végleges, a kamarában és a szenátusban megszavazott és az uralkodó által szentesített szövege a hivatalos lap március 18-iki 66-ik számában jelent meg. A törvény a következőképen szól:

1. szakasz. A pénzügyminiszterium felhatalmazást nyer arra, hogy az örökösödési illeték kivetésétől eddig eltérőleg vizsgálat alá vegye az örökölt javak már véglegesen megállapított értékeit és azt jelenlegi értékekre szállítsa le.

Ugyanilyen eljárás alá esnek a jelen törvény kihirdetéséig még elintézetlenül maradt örökösödési ügyek, amelyeknél az örökséget még nem értékelték fel és amelyek értékét még nem állapították meg.

A revízió iránti kérések a jelen törvény kihirdetésétől számított három hónapon belül a pénzügyminiszteriumhoz adandók be és a kérés benyújtása felfüggeszti a hátralékos illetékrészletek végrehajtását.

Az örökösödési illetékekkel egyidejűleg csökkenni a hozzátartozó kamatok is.

Azok az örökösödési illetékek, amelyeknek megállapított összegét már teljes egészében lefizették, nem vehetők revízió alá.

A revideált és részben ki egyenlített örökösödési illetékek új értékelése nem ad jogot a kincstár által már beszedett részletekből való visszatérítés igénylésére.

Az örökölt ingatlanok értékelése kisebb is lehet, mint a jelenlegi jövedelem tizszerese, de nem lehet alacsonyabb a revízió iránti kérés időpontjában szereplő forgalmi értékénél, amely viszont nem lehet kisebb a folyó jövedelem tizszel való szorozásának eredményénél, amint azt az egyenes adók egységesítéséről szóló törvény 15. szakasza megállapítja.

Az ingó javak a revízió pillanatában szereplő, reális értékükben állapítandók meg.

2. szakasz. A pénzügyminiszterium leszállíthatja a már végleges vagy folyamatban levő kincstári bírságokat — kivéve a szesz és szeszestitalok termelésére és eladásra vonatkozó bírságokat — a megbírságotlak jelenlegi fizetési képessége mértékéig, annak a bizottságnak a véleményezése alapján, amelynek elnöke az amortizációs pénztár elnöke, tagjai a főszámvevőszék egy tanácsosa, akit a számvevőszék első elnöke jelöl ki; a pénzügyminiszterium egyik vezető jogtanácsosa és a pénzügyminiszterium azon osztályának igazgatója, amelyhez a bírság ügye tartozik.

A leszállítás alkalmazható a kihágási jegyzőkönyvben szereplő adóalapra is és a kiszámitás a jelen törvény kihirdetésekor érvényben levő adótörvények alapján történik.

A csökkentés iránti kérések a pénzügyminiszteriumhoz a jelen törvény kihirdetésétől számított két hónapon belül nyújtandók be.

Megkezdik az „örökgyufa” gyártását. A Ringer Nándor, bécsi mérnök által feltalált „örökgyufa” gyártását rövide-

sen megkezdik. Egy szál gyufa több száz gyújtásra lesz alkalmas. Az új gyufa egyelőre csak Ausztriában kerül forgalomba.

Vegyünk-e sorsjegyet?

Egy német közigazdász azt mondotta egyszer, hogy kétféle bolond ember van:

1. Bolond az, aki sok sorsjegyet vesz.

2. Bolond az, aki egy sorsjegyet sem vesz.

Az következik ebből, hogy kellő mérséklettel és okossággal a sorsjegyek után is meg kell próbálni a szerencsét. Aki a Magyar Népet utján tesz kísérletet, az nyugodt lehet, hogy nyereség esetén érdekeit a leggonoszabban meg fogjuk védeni. A megrendelő lap hirdetési rovatainkban található, tessék kívágni és az óhajtott fokozatu sorsjegy megjelölésével beküldeni.

A Székelyföldre megjöttek a gólyák. Kézdivásárhely környékén többen láttak vonuló gólyacsapatokat. A torjai erdőkben pedig még most is csonttollu madarak vannak. Szegény gólyák, elsiették az utazást!

Két hidászkatona halt meg a miklóslaki jégrobbantásnál. Marosujvár mellett, Miklóslaka határában a Maroson feltorlodott jeget robbantották. A munkálatokekat Mialovszky hidász-káplár vezette, akinek vigyázatlanságából a dinamit felrobbant. A káplár és egy katona meghaltak, két hidászkatona megsebesült.

Akiknek a szív működése rendellen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet. Szív szakorvosok megállapították, hogy a FERENC JÓZSEF víz az ivelzsiroodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. A FERENC JÓZSEF keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Új gyógyintézet. Vidéki embereknek nagy gondot okoz, hogy súlyosabb betegeiket hol helyezték el rendszeres gyógykezelésre. Sajnos, a magyar gyógyintézetek, szanatóriumok száma nagyon megfogyatkozott, közönségünk ebben a tekintetben ma holnap teljesen idegenek kegyelmére szorul. Örülünk, hogy Sepsiszentgyörgyön dr. Fekete Sándor kiváló operatőr vezetése alatt szanatórium létesült. Meg vagyunk győződve, hogy a szanatórium olcsó áráival és megbízható, szakszerű vezetésével csakhamar áldásává lesz annak a vidéknek.

158 évet élt! Londonban meghalt a törökországi származású Zoro aga. Zoro aga 1774-ben született, tehát 158 éves korában halt meg. Tizenkétszer házasodott, 48 gyermeke volt. Gyermekei közül csak egy hetven éves leánya él. Zoro agát egy autó ütötte el és sérülései következtében halt meg. Különben nem ő volt a világ legöregebb embere. Törökországban él egy Ismail Juszel nevű ember, aki 160 éves.

Művelődési mozgalmak

MŰKEDVELŐI ELŐADÁS MAGYARÓKEREKEN. Husvét másodnapján a magyarókerekei ref. iskolások nagy sikerrel adták elő a „Feltámadott” című vallásostárgyú szindarabot. Ezután monológok és kisebb szindarabok tették változatossá a műsort. A rendezés és betanítás fáradságos munkájáért illesse dícséret és köszönet Balika István ref. kántortanítót, aki már pályája kezdetén buzgó odaadással állott a népművelés szolgálatába.

A „DUSGAZDAG” ELŐADÁSA CSIKSZENTTAMÁSON. „Dusgazdag” c. szindarabot 1932 márc. 28-án, husvét másodnapján adta elő a Kath. Népsz. helyi tagozata

Minden községben adják elő a műkedvelők a Dusgazdag című bibliai szindarabot. Az előadás joga három példány megvásárlásával szereshető meg.

tának műkedvelőcsoportja. A darab kisebb alakjában 5-ször volt előadva a most mégis a kibővített kulturház szüknök bizonyult, annyira, hogy a helybeli közönség jó nagy része nem fért be. A zsufolásig megtelt teremben kezdetben a közönség kényelmetlenül érezte magát, de mikor az előadás megkezdődött, megelégedett mindenki a melegről, minden kellemetlenségről s oly esendően hallgatta a darabot, hogy egy pissenést sem lehetett hallani. Léleekben mindenki átérezte Lázárral a földi nyomorúság után következő mennyei örömekeket, s a dusgazdaggal a bűn pokolbeli büntetését olyannyira, hogy sokan nemesak sóhajtoztak, hanem sirásra is fakadtak. Férfi szemekből csak úgy potyogott a könny. A darabhoz a zenét a helyi rezesbanda adta. Közkívánatra még ápr. 3-án és 10-én előadatik s azokra az előadásokra a távolabbi helyekről már sokan jelentkeztek. A mostanira Gyergyótól Tusnádig 10 községből jöttek Szenttamásra.

MŰKEDVELŐI ELŐADÁS VÁRKUDUBAN. A várkudui „Bibliasműkedvelők” ez év febr. 8-án a ref. egyház javára, táncal egybekötött műsoros estélyt rendeztek. Nagy tetszés mellett adták elő a „Pirosrózsa-Fehérrózsá”-t. A szereplők valamenyien ügyesek voltak, de külön is dícséretet érdemelnek: Vajnár János, Konrádi István, Dénes Ilona és Köblös Anna, akik szép magyaros klejtéssel, hangsúlyozással, értelmes érzéssel játszottak és gyönyörködtettek. Örömmel emlitjük meg, hogy műsoros estélyünket ez alkalommal (előszöri) a román áll. el. népiiskolában tarthattuk meg, mert megértő igazgatója s az iskolások készséggel bocsátották a terméket rendelkezésünkre.

Árviz-számunk melléklete

Olvasóinkhoz!

A Magyar Nép 15-ik számát hiába várták olvasóink, nem érkezett meg a szokott időben. A késelem abból származott, hogy lapunkat nem tudtuk postára adni. A vasut és a posta ugyanis az árviz által okozott forgalmi zavarok miatt nem tudta volna lapunkat kellő időben kézbesíteni. — Ezért lapunk mai száma kettős szám. Ebben a számban összefoglaltuk azokat a legujabb eseményeket is, amelyek az árviz alatt és árviz után történtek. A lap szétküldését úgy irányítottuk, hogy az a rendesnél előbb érkezzék meg olvasóinkhoz.

* HIREK *

Borzalmas árviz pusztított Erdélyben.

A hosszú és keserves tél után borzalmas csapás szakadt Erdély népére. A hirtelenül beköszöntött tavasz melege megolvasztotta a télen lehullott sok havat. Erdély több vidékén az olvadással egyidejűleg meleg tavaszi esők is hullottak. Az olvadás ezeknek következtében rendkívül gyorsan megindult és a lefolyó hólé megduzzasztotta a patakok és folyók vizét. Erdélyben csaknem minden folyó és nagyobb patak kiöntött és nagy károkat okozott. Az áradások a Szamos, a Körös és a Maros áradásával kezdődtek. A Szamos Kolozsvártól Szatmárig elöntötte széles völgyét. A legnagyobb bajt Dés városára zúdította. Kolozsvártól Szamosujvárig a Szamos nagyon sok hidat elvitt és számos falusi házat döntött romba. Désen pedig a víz a város mélyebben fekvő részeit is elöntötte.

A Körös Nagyvárad vidékén okozott nagyobb kárt. Váradon a

Körös áradása következtében 80 ház összeomlott. A romok négy embert temettek maguk alá.

A Maros egész völgye tengerré változott. Különösen felső és alsó szakaszán Marosvásárhely és Arad környékén okozott mérhetetlen károkat. De elöntötte Székelykocsárd és Enyed vidékét is. A Maros mellékfolyói közül a Nyárád, az Aranyos és a két Küküllő áradtak ki. Segesvártól Székelykocsárdig a víztengerből csak a vasuti vonal emelkedett ki. A Kisküküllő különösen Dicsőszentmárton környékén végzett rettenetes pusztítást.

Mikor a Szamoson, Körösön és a Maros felső szakaszán a veszedelem elmúlt, akkor kezdett áradni az Olt folyó. A székely havasokban ugyanis az olvadás néhány nappal később kezdődött meg, mint Erdély melegebb vidékein. Az Olt áradásának kezdetén két napig tartó eső köszöntött be és ez úgy megduzzasztotta az Olt vizét, hogy Sepsiszentgyörgytől a Vöröstoronyi szorosig kiöntött medréből. A megáradt Olt borzalmas pusztítást végzett. Házaikat seprte el, gátakat, dombo-

kat mosott el, Brassó és Apáca között teljesen elpusztította a vasuti töltést.

A nagyobb folyókon és patakokon kívül az összes kisebb patakok vize is annyira megduzzadt, hogy sok helyen elöntötték a szántóföldeket és a községeket. Különösen a hegyvidékeken Kalotaszegen és a Székelyföldön okoztak milliós károkat a megáradt patakok.

A vasuti közlekedés egy hétig csaknem egész Erdélyben szünetelt, az elpusztult vasuti töltéseket még mindig nem állították helyre. Hetek, sőt hónapok fognak eltelni, amíg a vasutakon és közutakon a rendes forgalom megindulhat.

Megtalálták a Szigetvár ostrománál elesett hősök sírját. A Szigetvár közelében fekvő Pappusza mellett utépítési munkálatok közben nagyarányu tömegsírra bukkantak. Az eddigi vizsgálatok szerint a tömegsírrban a Szigetvár ostromakor elesett hősök egy részét temették el. A csontvázak mellett sok régiség is felszínre került.

Hétféle mérték. A kormány a kenyérbélyeg és a prémium törvényt módosítani akarja. Ha a tervezet megvalósul, Erdélyt nagy sérelem éri. A kenyérbélyeget ugyanis a következőképpen szabják meg. 70 dekától 1 kilóig 1 lej bélyeget kell ragasztani a fehér kenyérrre. Egy kilón felül minden 70 deka után 1 lejt kell fizetni. Az 5 kilós kenyérrre tehát 8 lej bélyeget kell ragasztani. A sérelem abban áll, hogy a Regátban általánosan egy kilós kenyéret sütnék a pékek. Az ilyen kenyérnek a bélyege kilónként 1 lejbe kerül, a nálunk szokásos 3—4—5 kilós kenyérnek pedig kilóját 1 lejnél több kenyérbélyeg költség fogja terhelni.

Megint szabad a jegyzőknek szerződéseket készíteni! Az új ügyvédtörvényjavaslat, amit a szenátus már megszavazott, orvosolta a falusi jegyzőknek a szerződésszerkesztések terén elszenvedett sérelmeit. A jegyzők szövetségének elnöke közbenjárta az igazságügyminiszternél és ennek eredményeképpen a szenátusi tárgyalás alkalmával egy paragrafust illesztettek a törvényjavaslatba, amely újra megengedi a jegyzőknek, hogy teljes érvénnyel adás-vevési szerződéseket szerkeszthesse- nek. Az intézkedés a jegyzők s a falusi lakosság körében nagy megnyugvást keltett.

Hű kutya. Az északamerikai Heringtonban William Selsét kereskedő ezelőtt három esztendővel elutazott, hogy megoperáltassa magát. Operálás közben meghalt. A kereskedőnek volt egy hű kutyája, amely az elutazás alkalmával kikísérte az állomásra. A hű kutya azóta minden vonatérkezéshez kimegy és várja a gazdáját. Csak akkor indul megint nagy búsan haza, amikor minden utas elhagyta az

állomást. A kutya a város nevezetessége lett. A vonaton a kalandozók figyelmeztetik az utasokat Herington állomás előtt a gazdáját hazaváró kutyára.

Dalestély Nagykárolyban. A nagykárolyi Dalegyesület sikerült magyar dalestélyt rendezett. A dalestélyen szerepelt Dr. Inczedy-Joksmann Ödön, a Magyar Párt ügyvezető alelnöke. Inczedy alelnök magyar nótákat adott elő cigányzenekari kísérettel. Az estélyen az ünnepi beszédet Kölcsey Ferenc az Országos Magyar Párt nagykárolyi tagozatának elnöke tartotta.

Drága kovakő. Zinger Henrik, temesvári kereskedőnél 16 ezer darab, öngyújtóba való kovakövet kaptak. A kereskedőt másfélmillió lej pénzbírságra büntették. Minthogy a bírságot nem tudta kifizetni, a rendőrség azonnal őrizetbe vette.

Csodálatos menekülés. Alecu Coroi, szabadságos katona Jasi közelében egy hóvihar alkalmával homokgödörbe esett. A homokgödörből sehogyan sem tudott kimászni. Segélykiáltásait nem hallották meg. Közben háromszor is rászakadt a homokgödör oldaláról a föld és eltemette. Csak nagy nehezen tudott a homok alól kiszabadulni. Tizenegy napig volt a katona a homokgödörben. Ekkor egy kutya vetődött arra és három órai ugatás után felhívta az emberek figyelmét a szerencsétlen katonára. A katonát kimentették a homokgödörből s az több napi ápolás után teljesen felépült.

Tizennyolcezer csirke tűzhálála. Treton amerikai városban kigyuladt egy olaj raktár. A tűz átsapott a szomszédos csirke-tenyésztő telepre is, ahol 50 ezer csirkét neveltek. A csirkék egy részét megmentették, 18 ezer csirke azonban a tűz áldozatául esett.

Gyimesbükkön a tanulóknak nem szabad magyarul beszél- niük! Ciurda Constantin Gyimesbükkön megtiltotta a magyar gyermekeknek, hogy az után magyarul beszéljenek. Ezzel ugyan nem fogja megszerettetni a román nyelvet.

Oroszország várakat épít. Az oroszok a román és lengyel határon erődvonalat építenek. A munkálatokat a környékbeli lakossággal közmunka formájában végeztetik. Eddig 2600 kilométeres védővonalat építettek ki.

Veszett kutya Máramarosszigeten. Máramarossziget főterén nagy riadalmat okozott egy veszett kutya. A habzósájú állat mindenkit megtámadott és több embert megmárt. A dühöngő, veszett kutyát végül is a rendőrök lötték agyon. A megmárt embereket gyógykezelés végett a kolozsvári Pasztor-intézetbe szállították.

Új könyvek.

Megvételre és elolvasásra ajánljuk az alábbi nagyértékű könyveket:

Donáth László „Szegény boldog” című 126 oldalas könyvében részben mulattató, részben komoly jelenteket ír meg a falusi nép köréből olyan kedvesen, olyan zamatos magyar nyelven, hogy mindenki a legnagyobb gyönyörűséggel olvashatja.

Székely Gyula r Verses népmondák című 78 oldalas könyvében az Erdélyország nevezetességeiről szóló népmondákat énekei meg versekben nagy szeretettel.

Fenti könyveknek ára darabonként 18 lej, mely összegnek előzetes beküldése ellenében a könyveket azonnal szállítja a *Minerva Műintézet* Cluj-Kolozsvár, Brassai-utca 5 sz.

KÜLFÖLD

Nehezen születik meg a Dunaszövetség! A Dunaszövetség ügyében tartott londoni összejövetelen súlyos ellentétek vetődtek föl. Az ellentétek a Dunaszövetség kialakulását nagyon megnehezítik. A tanácskozás részvevői már azét is oszoltak. Az ülésről kijövet Grandi, olasz külügyminiszter közölte az újságírókkal, hogy a konferenciának vége. Ő a maga részéről minden lehetőt elkövetett. Bülow a német kiküldött a következőket mondotta:

— Kezdetől fogva az volt a véleményem, hogy ilyen bonyolódott ügyet nem lehet három nap alatt elintézni.

Flandin, francia pénzügyminisztertől azt kérdezték az újságírók, hogy ezek után lehet-e kedvező fordulatot várni?

— Soha se lehet tudni, mindig remélni kell — hangzott a válasz.

A francia újságok a kormány sugalmazására egyhangulag megállapítják a londoni konferencia teljes kudarcát. — Az a remény, hogy közös erőfeszítéssel segíteni lehessen Európán, elveszett. A Tardieu javaslatát teljesen áthuzta az olasz indítvány, amely a tárgyalásokat más alapon kívánta folytatni. Franciaország a maga részéről az ügyet befejezettek tekinti. A dunai államoknak egyelőre a maguk erejére támaszkodva türelemmel kell várniok, mert nem igen van kilátásuk hitelre.

A háborús jóvátételek kérdése. A június végén e kérdésben összeülő tanácskozásokon Angolország az összes jóvátételi köve-

telések törlését fogja indítványozni. Ez ma már bizonyos. Sőt az is, hogy Franciaország nem fog komolyan szembehelyezkedni ezzel az indítvánnyal. Viszont kárpótlásul politikai feltételeket fog állítani. Első sorban azt, hogy Németország egy ideig függessze fel a versaillesi békeszerződés revíziójára vonatkozó kívánságait. Kérdés azonban, hogy Németország hajlandó lesz-e erre, ha a választások eredményében a Hitler pártja fog többséghez jutni.

Franciaország választ. A francia képviselőháznak lejárt a megbízatása. Ezért a köztársaság elnöke feloszlatta a képviselőházat s elrendelte az új választásokat. Az általános választások május 1-én, a pótválasztások május 8-án lesznek. A választási harcok teljes erővel megindultak, nem csak Franciaország, hanem az egész világ érdeklődése mellett. A választások eredménye ugyanis befolyással lehet a francia külpolitikára is, mert ha a baloldali pártok győznek, bizonyára enyhülni fog Franciaország magatartása Németország iránt.

A német trónörökös Hitler mellett. A volt német trónörökös állítólag kijelentette, hogy az elnökválasztás újabb határnapján Hitlerre fog szavazni, mert nézete szerint a Hitler politikája felel meg legjobban Németország érdekeinek. Ez a nyilatkozat nem kellett nagyobb feltűnést Németországban, mert nem tartják a volt trónörökösöt komoly embernek, csak azt róják terhére, hogy adott szavát megszegte, mert a választási küzdelem elején Hindenburg mellé állott.

Terjesszük a
„Magyar Nép“-et!

Belpolitikai hírek

A Magyar Párt tiltakozott az Udvarhelymegyében folyó kiméletlen adóbehajtások ellen. Az országos Magyar Párt megbízásából a parlamentben Szabó Béni képviselő tiltakozott a Székelyföldön folyó kiméletlen adóbehajtások ellen. Szabó Béni előadta, hogy Udvarhelymegyében adóhátralék miatt elárverezik a földművesek ágynevelőit, fehérneműit, sőt az élelmiszereket sem kimélik az adóvégrehajtók. A Székelyföld lakossága a végletekig el van keseredve a kiméletlen adóbehajtások miatt, az elkeseredést növeli, hogy az elárverezett tárgyakat rendszeresen a hatóságokhoz tartozó tisztviselők vagy hozzátartozóik veszik meg, nevetségesen olcsó áron. Szabó Béni kérte a pénzügyminisztert, hogy méltányos intézkedéssel vessen véget a Székelyföldön uralkodó botrányos állapotoknak.

Nyilatkozik Vajda. Vajda Sándor, volt miniszterelnök a Lupta című újságban nyilatkozott a Dunaállamok szövetségének tervéről. Vajda nyilatkozatában megállapítja, hogy a terv életrevaló és meg kell valósítani. Sőt Vajda az új szövetségbe bekapcsolná Lengyelországot, Bulgáriát és Görögországot is. Reánk nézve nyilatkozatának az a része a legjelentősebb, amelyben a romániai kisebbségek helyzetéről beszél. Vajda kifejti, hogy a kisebbségi kérdést meg kell oldani, hogy az állampolgárok lelki békéje ne szenvedjen. Kifejti, hogy a je l l e m e s kisebbségi ember lélekben hozzá fog idomulni az ország érdekeihez, még akkor is, ha kellő szabadsághoz jut. Vajda miniszter nyilatkozata azért különös, mert

különbséget tesz hallgatólagosan jellemes és jellemtelen kisebbségi állampolgárok között. Köszönjük a miniszter jóindulatát, azonban nincs szükségünk olyan szabadságra, amelynek megadásánál a magyarságot jellemes és jellemtelen emberek csoportjára osztják fel.

Laár Ferenc a parlamentben a magyar egyházak segélyének kiutalását sürgette. Laár Ferenc, magyarpárti képviselő a parlamentben kérte a pénzügyminisztert, hogy a magyar egyházaknak járó államsegélyt sürgősen utalja ki. Laár Ferenc hosszabb beszédben fejtegette, hogy a magyar egyházak a román egyházakkal szemben melleslegben részesülnek. Rámutatott arra is, hogy a magyar egyházak az agrárreform következtében anyagilag teljesen tönkrementek és ezért az államsegélyre nagy szükségük van. Külön kiemelte, hogy például az unitárius egyháztól 11 ezer katasztrális hold földet sajátítottak ki és a lelkészek 9 hónap óta nem kaptak fizetést. Laár kifejtette az unitárius egyház egyéb sérelmeit is. Így például az unitárius püspök az új megállapítás szerint havonta 5850 lej fizetést kapna, míg a többi egyházak püspökeinek 18 ezer lej járna. Laár beszéde végén erőlyesen követelte, hogy a pénzügyminiszter utalja ki a magyar egyházak államsegélyét.

Barabás Béla képviselő javaslatára módosították a szőlő termelésre vonatkozó törvényjavaslatot. A szőlőtermelésre vonatkozó törvényjavaslatához a magyar parlamenti csoport részéről Barabás Béla képviselő szólott hozzá. Barabás kifejtette beszédében, hogy a törvényt nem lehet általánosságban alkalmazni, hanem különbséget kell tenni jó szőlőtalajok,

rossz szőlőtalajok és termelésre alkalmatlan területek között. Dr. Lupu képviselő hozzászólása után a kamara a törvényjavaslatot a Barabás által javasolt módosításokkal fogadta el. Az eredeti javaslatot csak Pamfil Seicaru képviselő védte. Mire Lupu közbekiáltott: „Könnyű önnek, mert bizonyára beültette már szőlővel az agrárreform során kapott területet“. A közbeszólás folytán keletkezett zavart az elnök nehezen tudta lecsendesíteni.

Politikai kirándulás. A román szenátorok és képviselők körében mozgalom indult meg, hogy májusban a román parlament több tagból álló csoportja tegyen látogatást Budapesten. A kirándulás megszervezésére Sándor József magyarpárti szenátort kérték fel. Sándor József közreműködését az Országos Magyar Párt elnökségének állásfoglalásától tette függővé. A román képviselők és szenátorok látogatása a Magyarország és Románia közötti viszonyt akarja szorosabbá és szívélyesebbé tenni.

Tanácsadó

Milyen gyógynövényeket gyűjtsünk ezidén?

Megindult ezidén is a gyógynövények gyűjtése és többféle nálunk vadon termő gyógynövény értékesítésére nyílik alkalom. A kolozsvári gyógynövénykísérleti állomás (a gazdasági akadémián) ezidén is beváltja a gyűjtött és szépen megszáritott gyógynövényeket. Így tehát ismét nyílik alkalom szép mellékkeresetre. Ezúttal csak a következőkre hívjuk föl a gyűjtők figyelmét:

Elsősorban gyűjtendő a *kökönyvirág*, amelyet nagyobb tömegben lehet értékesíteni. Kilóját 30 L-val váltják be.

A hegyi réteken nyíló *Szent György virágnak* a szép sárga

színű virágait kehely nélkül lónként 245 L-val fizetik. Nagyon rajta sem szár, sem a virágszó kelyhe.

A *fehér árvacsaldán* vagy *dorogvirág* fehér virágai, zöld rész nélkül, szépen világos színben megszáritva kg-ként 195 L-val értékesíthetők. Mindezekből több száz kg-nyi mennyiség kell. Azért fogjunk hozzá minél többen a gyűjtéshez. Ezt a munkát a kis gyerekek és az öreg gyenge emberek is elvégezhetik, úgy hogy szép eredményre lehet számítani. A martilapu virágai kinyitott előtt rövid szárral gyűjtve megszáritva 20 L-val értékesíthetők.

A később gyűjtendőkről legközelebb lesz szó.

Fölvilágosítással szolgálunk továbbra is *dr. Péter Béla Cs. Kolozsvár*, (Gazdasági Akadémia) *özv. K. Gy.-né*. Jelenjen személyesen, elhalt férjének halotti anyakönyvi kivonatával kolozsvári hadtestparancsnok nyugdíjosztályánál, Calea Dorobantilor (Comandamentul Teritorial al Corpului VI. Armata, sectia penziilor I. O. V.) és ott kéri, hogy férje elhalt kérésére az ő nyugdíjának az önére leendő átírását.

Véleményünk szerint nem kell beszereznie az elveszett iratok, csak egyszerűen kérje a vármegyei prefekturától, hogy hivatalos lapjában közölje az iratok elvesztését azzal, hogy azok bárki kezében találatnának, semmibe ne nyilváníttassanak.

Különben is a fenti nyugdíjosztály pontos kimutatást vezet az összes hadirokkantokról és iratárában gondosan megőrzi a rendszertartású kantsági nyugdíj megállapítására vonatkozó eredeti iratokat, s így az ön elhunyt férjének iratait, amelyek a halotti anyakönyvi kivonattal kiegészítve az ön nyugdíjának való részesítésének alapjául szolgálnak.

V. L. Torja, Lev. lapján régmúlt levelét nem kaptuk meg, így az orvosi tanácsot sem adhatjuk meg. Tehát ismét tudassa velünk, hogy a hajhullást miből okozhatja? Nem volt typhus vagy súlyos influenzája? Volt-e korpás fejbőrrel stb.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Nálunk is jelentkezik a haladás!

Lapunk előző számában ismertettük a *budapesti* mezőgazdasági kiállítást. Kifejtettük, hogy Magyarországon a kisczudák megértették az idők szavát és állattenyésztésüket átszervezték a mai kor kívánalmainak megfelelően.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a romániai magyar kisczudák is haladni akarnak! A március elején megtartott *székelykeresztúri* bikavásár gyönyörű bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy székely gazdáink az állattenyésztés téren nagy haladást tettek. A kiállításon jelen volt szakértő gazdák egybehangozóan azt állapították meg, hogy a Svájból behozott szimentáli tenyész bikáktól származó utódok a világversenyben is megállanak helyüket.

A szakértők azt is megállapították, hogy Erdélyben csak a Medgyes vidéki szászok szimentáli állatai jobbak a székelyek állatainál. Ennél nagyobb dicséretet nem is kaphattak székely gazdáink, mert — tudjuk — a szászok már közel fél évszázad óta foglalkoznak a nyugati állatfajták tenyésztésével.

A keresztúri bikakiállítás abban hasonlított a budapesti kiállításhoz, hogy a magyar fajta, fehér szarvasmarha itt is gyengén volt képviselve. Ez nagyon szomorú, de jellemző a mai időkre! Ha nemzeti kincsnek is tekintettük az erdélyi jellegű magyar fajta szarvasmarhát, haladnunk kell a korrall és ahol jobban beválllik a szimentáli, azt kell tenyészteni!

A Székelyföld hegyi legelőin a svájci származású szimentáli éppen úgy érzi magát, mint eredeti hazájában. Talán a gondos és szakzerű tenyésztés mellett főképpen ennek

köszönhető, hogy a székely gazdák olyan kiváló bikákat tenyésztettek.

A keresztúri kiállításon a mai viszonyokhoz képest kitűnő forgalom volt. Huszonöt bikát adtak el darabonként 6—13 ezer lejes áron. Nagy dolog ez ma, mikor a gazda alig 1—2 ezer lejes áron tudja értékesíteni jó szarvasmarháját.

Hisszük, hogy a megkezdődött törzskönyvelés újabb lendülettel fogja előre vinni Udvarhelyszék szarvasmarha tenyésztését.

Bizonyos azonban, hogy nem elég az állatok tenyésztésére gondot fordítani. Székely gazdáink az igénytelen, magyar marha tartása közben megszokták, hogy a legelővel, takarmányozással, állatápolással nem kell sokat törődniük. Ez nagy hiba volt, mert gondos tenyésztéssel, hosszú idő alatt, a magyar marha tulajdonságait nagy mértékben meg lehetett volna javítani. Ha már az idők oda változtak, hogy a magyar marhát nem lehetett megmenteni, az új jövővényt, a *szimentálit* dédelgetni kell. A *szimentáli* új viszonyok középántálódott át, minden iránt érzékenyebb, mint a hazai fajta.

Okszerű takarmányozás, és helyes ápolás nélkül a szimentáli tenyésztéséből több kár származik, mint haszon.

Eddig is, minden tavasz kezdetén hirdettük, hogy gazdáink *ápolják, trágyázzák legelőiket, termeljenek takarmány növényeket.* A szimentáli marha térfoglalása ezeknek a tanácsainknak megszívlelését és alkalmazását nagyon időszerűvé tette. Ezért ismételtlen figyelmébe ajánljuk gazdáinknak, hogy fordítsanak legelőikre, kaszálóikra nagyobb gondot és termeljenek takarmány növényeket!

Minden magyar ember legyen jól meg,
bogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehat magyar kötelesség biztosítását ide átadni

MEGBOCSÁTOK.

Hányszor tűnne harag, viszály,
Nehéz átok,
Ha e kis szót kimondanák:
Megbocsátok!

Nincs melegebb, nincs nemesebb,
Mint e szócska.
Ha cseng: a szív napsugaras
Fényét szórja.

Nincs harangszó, mely tisztábban,
Szebben csendül,
A szívekben ki nem alvó
Szeretetrül.

S mégis, hányszor ez a szócska
Abba marad,
Visszafojtja a lelkekben
Dacos harag.

S két szív álma, sorsa így ér
Véget néha,
Hogy egymástól várja e szót
S büszke, néma.

Mikor hallom ezt a szócskát:
Megbocsátok,
Csupa napfényt, csupa nyíló
Rózsát látok.

Feleki Sándor.

A drága libák.

Jön a panasz a huszárok ellen; ellopták kilenc libáját a biróné asszonyomnak. A biróné asszonyom sem rest, kimegy maga a táborba. Felkeresi a generálist, csipőre teszi a kezét s megereszti nyelvének csatornáit.

— Micsoda istentelenség már ez? Hát a tulajdon hazánk földén sem vagyunk már bátorságban? Hallatlan eset ez, hogy egy asszonynek egyszerre kilenc libáját ellopják? És kik lopják el? Uram fia, maguk tulajdon azon huszárok, akiknek kivont karddal kellett védelmezni a szegény köznép libáit az ellenség ellen. Tulajdon magam tömtem, mellesztettem őket, egy gúnár volt, a többi ártatlan liba; olyan fehér mind a kilenc, mint a

esőppent tökmag, hohnapután akartam bevinni a heti vásárra, s ime neki jön egy istentelen pogány trombitás, mert nem is mondhatom kereszténynek, s mind valamennyinek kitekeri a nyakát. Ez rettenetes, ez hallatlan dolog, generális úr! Ha énnekem elégtételt nem ad...

— No, de adok, — szolt közbe a tábornok. — Meg tudná-e kegyelmed ismerni azt a trombitást, a ki a ludakat ellopta?

— Ezer trombitás közül is! — bizonyítja a biróné asszony, pedig annyi trombitást nem szokás egy táborral cepelni.

Csakugyan rá is talált a maga trombitására, ki is nem tagadván a dolgot, ott a helyszínen tíz körméről lekapatott, s a tábornok parancsára olyan negyven bot hegedültetett a lovonülő részére, a melyet csak valaha ingyen osztogattak, úgy hogy vége felé biróné asszonyom majd a kezét, lábát ettemeg a tábornoknak, hogy ne ütse már azt a szegény katonát, hiszen nem akarta ő, hogy olyan nagyon megverjék, csak hogy egy kicsinyt rájesszenek, ördög vigye a rongy libáit, kár volt értük szót is emelni? de bánja, hogy ide jött! szegény trombitás, no!

De biz a trombitásnak csak egy botot sem engedtek el abból, a mi ki volt rá mondva a biróné asszonyomnak végig kellett nézni az executiót; el is futott onnan, a mint vége volt, s egy szót sem tett, többet a libákért.

A kiporozott trombitás pedig felugrott a negyven alól, összeütötte a bokáit, megköszönte a strófot, s estig elfeledték a dolgot szépen.

Este felé jól kiéhezetten tért meg a táborba a kémjáratból a tábornok tisztikarával, a midőn sátorába érve, jó bográcshús-szag üti meg az orrát. Odahaza a legények kész vacsorára várták, csak úgy párolgott a bográcban a jó illatos paprikás lé. Nem is sokat kellett kínálni egyiket is, étvágy is volt hozzá elég, bor is volt, a mivel lenyomtassák. Vacsora vége felé kérdé a tábornok:

— Melyitek készítette ezt a pörkölt húst? E szóra előáll esákJához emelt kézzel a trombitás.

— Szolgálatára, én, nagyságos tábornok ur.

— No, ez ugyan jó volt.

— De drága is volt: *negyvenen* vettem. (Érts alatta negyven botot.) Jókai

Az esőcsepp.

Volt egyszer egy földműves gazda, egy jó darab föld tulajdona. Földjét fölszántotta, maggal bevetette, a gyomtól szorgalmasan tisztította. A föld termésétől függött számos családjának megélhetése.

Kemény munka után mégis fonyadni, száradni látta vetését eső hiánya miatt; az a gondolat bántotta, hogy aratásra sem kerül sor.

Nagyon busult s mindennap kijárt földjére, lássa, nincs-e remény egy kis esőre.

Egy napon, ahogy újra ott állott szomorun tekintve föl az égre, éppen a feje felett, a felhők aljában, két piciny esőcsepp észrevette őt.

Egyik szólt:

— Nézd szegény földművest, ugy sajnálom őt. Mennyi fáradsággal munkálta vetését és most kiszárad; szeretnék jót tenni vele.

— Jól van, válaszolt a másik, de hát te csak egy pici esőcsepp vagy, mit tehetsz te? Csak egy pici göröngyöt nedvesithetsz meg.

— Igaz, szólt az első, nagyon keveset tehetek, de meg akarom vigasztalni őt. Megteszem amit tehetek. Lemegyek a földre jóaka-

ratomat megmutatni. Ha nem is tehetek tőbet, de most megyek és csupsz. az esőcsepp épen az orrára esett a gazdának és onnét egész szál gabonára. A gazda kezével érinté orrát.

— Mi ez? Egy esőcsepp? Honnat jön ez, azt hiszem, zápor esőt kapunk.

Mikor az első esőcsepp indult, már a másik is mondá:

— Jól van, ha te mégysz, én is vele megyek.

Le is csöppent egy másik szál vetésre.

Ekkor sok esőcsepp jött, lássák társait mit művelnek lent. Ezt megtudva ők is szütek megvigasztalni a szegény embert. Egy megszólalt:

— Ha ti mentek, én is megyek!

Lejött utána a többi: Énis-énis-énis. Zárpor keletkezett, a vetés öntözést kapott, megnőtt, kalászt hajtott, jó aratást adott.

Mindez pedig azért történt, mert egy esőcsepp elhatározta, hogy megteszi, ami tőle kitelik.

Ne csüggedjetez tehát emberek és gyermekek, ha csak kevés jót tehetek, tegyetek annyit amennyit csak tudtok tenni.

Angolból fordította:

Tatrossyné

Apokálypszis

Hogyan tart rendet a természet a maga háztartásában?

Ha az összes magvak kikelnének, amiket a növények érlelnek, rövid idő alatt a növények az egész földet elborítanák. Az utszéleken növény mérgező beléndek növény évente átlag 10 ezer magot terem. Ha minden magból növény lenne, 5 esztendő alatt egyetlen beléndek utódjainak a száma 10 billióra szaporodnék. Egy négyzetméter területen 70 darab beléndek növény fér el. Öt esztendő alatt a föld egész felülete nem volna elég az elszaporodott beléndek növények számára.

A mák hatodik ivadéka 64 trilliót tenne ki. Ennyi mák nem

férne el a földön még akkor sem, ha nem volnának tengerek és terméketlen területek.

A természet háztartásában azonban csodálatos egyensúlyozó erő van. Az aszályos esztendők, jégverések és fagyok, továbbá a madarak, bogarak és más állatok gondoskodnak arról, hogy a növények ne szaporodjanak el földünkön mérhetetlen mennyiségben.

Az alvó rák.

Döglött rákot kínál a falusi cigány egy urinőnek eladásra. Az urinő le akarja rázni a nyakáról, azt mondja a cigánynak:

— Vidd el more, hisz ezek mind meg vannak döglövel!

Mire a cigány így replikáz:

— Nincsenek ázsok instállom megdöglöve, csak alusznak.

Az urinő elfogadja az érvet és így válaszolt:

— No, ha alusznak, ne varjuk őket, vidd el haza majd akkor hozd vissza, ha ébrednek!

Az orvosság.

Józsika sajnálkozva nézi egy lábán izületi csuzos édesapját aki éppen kanalas orvosságszed fájdalma ellen. Kevés mulva megkérdi:

— Hát ettől majd tud járni édesapám?

Apja válaszol:

— Remélem kisfiam, ha Isten segítségével igen.

Mire Józsika aggodalmasan kérdezi ismét:

— De vajjon tudja az az orvosság, hogy melyik lába édesapámnak?

A szerkesztőasztal felől

GYALLAY DOMOKOS

Minden tanácskérő levélhez
Mellékelendő 20 lej, — orvosi
levelekhez 30 lej.

N. D. A postatakarékpénztárba
elhelyezett betétjére vonatkozólag
jelenleg sem irhatunk egyebet,
mint amit már régebben közöltünk
volt lapunkban és pedig azt, hogy
Románia és Magyarország között
végleges megegyezés a kifizetésre
nézve még nem történt meg s így
Önnek a pénzre várnia kell. Hogy a
könyvet beszállította s arról igazolványt
kapott, az helyes volt, mert enélkül
későbbben sem fizetnék ki követelését,
illetőleg betétjét. Ha ezen ügyben
valamelyes fordulat bekövetkezik,
arról olvasóinkat lapunkban értesítjük.

B. Gy. Kisselyk. A kolozsvári
Agrotechnica-cég elküldte Önnek
a nálunk megrendelt 5 kg. Pekkt
utánvételt, azonban Ön nem váltotta
ki a szállítmányt. A cég ezért
felszámította az oda-visszaküldésért
a portót — körülbelül 120 lejt — s
ezt a cégnek kellett kifizetnie. Kérjük
értesítését, miért nem váltotta ki a
csomagot? A mostani nehéz helyzet
nem engedi meg azt, hogy bárki is
minden ellenszolgáltatás nélkül
költséget okozzon önmagának. Ezért
a jövőben, mielőtt rendelne, fontolja
meg és tudja meg, hogy amit Ön
kér, az mennyibe kerül.

L. J. a J.-é. Ha Önnek a marosvásárhelyi
banknál 67 ezer lej adóssága van a
birtokára, azon esetben Önnek a
jelenleg érvényben levő mezőgazdasági
moratorium értelmében nem szükséges
fizetnie, hanem addig, amíg a törvény
biztosítja a mezőgazdasági adóságokra
vonatköző kedvezményt, addig Önnel
szemben nem léphet fel a bank végrehaj-
tási eljárással. Nem tartjuk valószínűnek,
hogy a bank az eredeti moratoriumból
engedményt adjon, illetőleg mi ezt
itt elintézni nem tudunk, Önnek kell a marosvásárhelyi
bank vezetőségével ezt megbeszélnie,
valamint a későbbi kifizetésre nézve
egy megállapodást létesítenie. A törvény
szerint az 1911. évi május 1-ig nem kötelező
a mezőgazdasági adások fi-

zetni, s addig Önnek ideje lesz a
bankkal esetleg kedvezően elintézni
ügyét. Ha az ugynevezett konverziós
törvény május 1-ig nem jön létre,
azon esetben valószínű a további
meghosszabbítás. Kísérje tehát
figyelmmel lapunkat, amelyben a
törvény s annak utasításai meg
fognak jelenni. Közérdekű lévén
kérdése, válaszukat a lapban adjuk meg.

Székesbányai híradások

Mult heti számunkban közöltük
olvasóinkkal, hogy azon előfizetőinknek,
akik nincsenek nagy hátrálékban,
egyelőre még tovább küldjük
lapunkat. Hangsúlyozni kívánjuk,
hogyha rövid időn belül nem
egyenlítik ki tartozásaikat, azok
részére is kénytelenek leszünk
lapunk küldését megszüntetni.
Bármily nehéz is a helyzet,
előfizetőink legyenek belátással
s gondoljanak arra, hogy lapunkat
csak úgy tudjuk tovább is fenntartani,
ha minden előfizető pontosan
rendezi hátrálékát.

M. J. Grabác. N. G. Mezőbodon. Ifj. Ny. J. Aranyosegerbegy, K. I. Magyarszentmárton. S. J. Székelyhid. Z. L. Farkasaszó. K. J. Borossebes. Sz. J. Cege. P. A. Gyergyóremete.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért,
lelkes és önzetlen támogatásukért
fogadják mély tiszteletünket,
háldnkat és köszönetünket. Bizalommal
kérjük és várjuk további eredményes
támogatásukat.

Sz. J. 1880 jan. 15-e vasárnapra esett. Sorsjegye semmit sem nyert.

K. I. Hugonnay V. grófnő: „A nő, mint háziorvos“ e két kötetes
könyv ára kötve 1870 lej és a portó
költség. Megrendelhető kiadóhivatalunk
útján.

D. S. Korond. Jól esett olvasnunk
Löbl Oszkár, korondi orvosról írt
dieserő sorait. Sajnos, az eset részletes
ismertetése kívül esik feladatunkon s
ezért nem közölhetjük.

R. Z. Nagy kár, hogy a szégyenletes
esetet annak idején nem írta meg. Most
elvesztette időszerűségét.

H. I. n. Művelje magát, olvasson sok
verset. Mostani küldeményeit nem
tudjuk közölni.

D. Gy. Munkáját küldje be elolvasás
végett. Mellékeljen bélyeget, hogy
visszaküldhessük. A bírálatot levélben
fogjuk megadni. Köszönjük tudósítását!

I. A. Istvánné, Gyergyóremete. Kérésükkel
forduljanak az Országos Magyar Párt
elnökségéhez, Kolozsvár-Cluj, Monostori-
ut 18. sz.

Kolozsi előfizetők. Küldjék be gumilabdájuk
készítési módjának leírását.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk:
K. I. Nagybacon 170 (1932 szept. 1-ig),
G. M. Bél 150, özv. B. D.-né Harasztos 122,
P. M. Krizba 150, Ny. L. Majlátfalva 150,
O. J. Küküllődombó 310 (r. 1931 dec. 31-ig),
A. S. J. Batiz 70 (r. 1932 jun. 1-ig),
F. A. Gyergyóujfalu 175, O. A. Kézdiszár-
apatak 150, T. N. M. Nagykapus 60,
K. D. Kézdivásárhely 175, K. J. Gy.-é
Alsóbölkény 175, G. F. Csikszentmárton
175, Cs. I. Kászonyujfalu 150, K. F. és
T. D. Csikszentgyörgy 175—150, G. D.
Csikszentmárton 150, O. Gy. Sepsibükszád
170, Ifj. G. J. Felsőcsernáton 175, N. A.
Szárazajta 175, T. I. Barót 150, Dr. V. B.
Kézdivásárhely 150, B. A. Kézdivásárhely
150 (r. 1931 nov. 15-ig), G. D. Erőd 175,
Sz. A. Vulkán 180, Dr. G. L. Erzsébetváros
175, Sch. A. Piski 170, H. F. Hidalmás
150, F. J. Jobbágyfalva 150, E. S. Folyfalva
175, Gy. F. Berekeresztur 150, B. A.
Csengerbajos 175, C. M.-né Felsőbánya
150, B. B. A. Iriny 175, S. I. és F. J.
Gilvács 150—150, V. F. Ferend 170, Dr. E.
1931. nov. XI. 15).

Apróhírdetések.

Kertész szerény igényü, család-
dos, ki a gyümölcs és vetemény-
kerthez ért, felvétetik. Ha fele-
sége főzőnő, előnyben részesül.
Gátl. Péter földbirtokos, Korpád,
posta Apahida, jud. Cluj.

Vidék. háziasszony jelenleg 15 ezer
Lei készpénzzel, későbbi örökséggel,
igazi uriember komoly szándéku
ismeretséget keres. Leveleket „Nincsen
ismerősöm“ jellegre kiadóhivatalba.

Rendelje meg a

PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat.

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 250 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám
Kérjen mutatványzármat!

A Brázay-sósborszesz

minőségben utólérhetetlen!
A boldog békeidőre emlékeztet!

Tanács és utasítás

gyomor bajosok

és mindazok részére, kik gyomruk teljes megerősödését kívánják és jó étvágyhoz akarnak jutni. Prof. Dr. Péter gyomorteaja azonnal megszürtet gyomorrontást vagy hűlésből származó gyomorfájdalmakat. — Ezen tea rövid használata a rossz gyomor okozta **chronikus undort** és rosszulétet megszünteti. Egy csészéhez 15 gramm tea kell. — Naponkénti használat 1—2 csésze. **A hosszú élet alapja az egészséges gyomor**, tartson egy ilyen egyszerű gyomorkurát és egészséges lesz. **FORGÓ**

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Írásbeli rendelést a

CSILLAGGYÓGYSZERTÁR-hoz

Braşov-Brassó, Hosszu-ucca 5. szám alá kell intézni.

Itt levágandó és beküldendő.

Megrendelő lap.

A „MAGYAR NÉP” kiadóhivatalának
Cluj-Kolozsvár

Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Ezennel megrendelek Önöknél _____ drb. _____
nyolcad (125 lei.)
negyed (250 lei.)
fél (500 lei.)
egész (1000 lei.)

osztálysorsjegyet utánvétellel. (A nem kívánt sorsjegy törlendő.)

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet
R.-T. Cluj-Kolozsvár.

Tisztelettel:

olvasható aláírás.

pontos lakhely.

**KONFIRMÁCIÓ
EMLEKLEP**

finom könyvpapíron, több
színű nyomással az alábbi
nagyágban és árban kaphat:

17×25 cm. nagyság drb. 25
24×32 " " " 35

Megrendelhető a

„MINERVA” könyv- és papírkereskedés
Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria
(Deák Ferenc-utca) 1 szám.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár**

Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand
(volt Wesselényi Miklós-utca) 7.

Fiókinlézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágyceh
Jibou-Zsitó és Zălau-Zălab.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és
Ulcara-Marosújvári fiókinlézetek.

Saját tőkék:

60,000.000 lei

Foglalkozik a banküzlet művelet
éazatával. Átutalásokat bel- és
földre a legelőnyösebben és
pontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizahely